

Fondacija Fond za humanitarno pravo

INFORMACIJE O PREDMETU

Predmet: *Zvornik II* KTRZ br. 9/06

Trenutna faza postupka: **Pravnosnažno okončan postupak**

Optuženi: Branko Grujić	
Predsednik Privremene vlade, član Ratnog štaba i Ratnog sekretarijata u Zvorniku	
Optužnica	3.8.2008. Datum precizirane optužnice: 6.3.2008. Datum precizirane optužnice: 26.5.2008. Datum precizirane optužnice: 22.10.2008. Datum precizirane optužnice: 28.10.2008. Datum precizirane optužnice: 9.11.2010.
Krivično delo	Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142 stav 1 KZ SRJ u saizvršilaštvu
Prvostepena presuda	22.11.2010.
Drugostepena presuda	3.10.2011.
Kazna	Šest (6) godina zatvora

Optuženi: Branko Popović	
Komandant štaba Teritorijalne odbrane u Zvorniku, član Ratnog štaba u Zvorniku i komandant vojno-teritorijalne odbrane	
Optužnica	12.8.2005. godine Datum precizirane optužnice: 6.3.2008. Datum precizirane optužnice: 26.5.2008. Datum precizirane optužnice: 22.10.2008. Datum precizirane optužnice: 28.10.2008. Datum precizirane optužnice: 9.11.2010.
Krivično delo	Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142 stav 1 KZ SRJ u saizvršilaštvu i pomaganju

Fondacija Fond za humanitarno pravo

Prvostepena presuda	22.11.2010.
Drugostepena presuda	3.10.2011.
Kazna	Petnaest (15) godina zatvora

OPTUŽNICA

Tužilaštvo za ratne zločine Republike Srbije (TRZ) je dana 12.8.2005. godine podiglo, a 6.3.2008, 26.5.2008, 22.10.2008, 28.10.2008. i 9.11.2010. godine preciziralo optužnicu protiv Branka Grujića i Branka Popovića, zbog izvršenja krivičnog dela ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142 stav 1 KZ SRJ.

Optužnicom se Grujiću i Popoviću stavilo na teret, da su na teritoriji opštine Zvornik od maja do jula 1992. godine izvršili više krivičnih dela koja spadaju u ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142 stav 1 KZ SRJ, i to:

Zločin prema stanovnicima sela Divič:

Dana 27.5.1992. godine optuženi Popović je usmeno naredio pripadnicima TO Zvornik da iz kolone civila koja se iz sela Divič vratila na autobusku stanicu u Zvorniku, izdvoje vojno sposobne muškarce. Tom prilikom, pripadnici TO su izdvojili 174 muškarca koji nisu učestvovali u borbama i sproveli ih na ograđeni teren lokalnog fudbalskog kluba, da bi ih potom odveli do upravne zgrade preduzeća „Novi izvor“ u Zvorniku. Po zatvaranju, zarobljene muškarce posećuju obojica optuženih, pri čemu optuženi Grujić zahteva od zatvorenika da izraze lojalnost srpskim vlastima i obećava im da će ubrzo biti razmenjeni. Ubrzo potom, nepoznati pripadnici TO su izveli 11 muškaraca koji više nisu viđeni živi.

Dana 29.5.1992. optuženi su, uz pomoć zvorničke policije, prebacili preostala 162 lica u Dom kulture u Čelopeku gde su kao taoci držani sve do jula 1992. godine. Optuženi su znali da u Domu kulture ne postoje uslovi za boravak lica, a optuženi Popović je naredio da se vrednosti i nakit oduzeti od zatvorenika proslede u opštinu Zvornik, umesto da se vrate oštećenima. Početkom jula 1992. godine, 116 zatvorenih muškaraca je prebačeno u nelegalni zatvor u Sudu za prekršaje u Zvorniku, da bi 15.7.1992. godine 83 njih bilo prebačeno u logor „Batković“ na razmenu.

Zločin prema stanovnicima sela Klisa, Đulići, Grbavci, Kučić Kule, Grebe, Šetići i dr:

Dana 31.5.1992. godine postignut je dogovor između vlasti opštine Zvornik i predstavnika gore navedenih sela o dobrovoljnom iseljenju muslimanskog stanovništva u Sapnu koja se nalazila pod muslimanskom kontrolom. Optuženi su odlučili da ovaj sporazum delimično ne ispoštuju tako što su po naredbi optuženog Popovića, pripadnici TO opkolili sela Klisa i Đulići, i iz kolone civila

Fondacija Fond za humanitarno pravo

izdvojili vojno sposobne muškarce, dok su žene, deca i starci autobusima prebačeni do mesta Memići koje se nalazilo na liniji razdvajanja između srpskih i muslimanskih snaga. Izdvojeni muškarci su potom, po naredbi optuženih, prebačeni u Tehničko-školski centar (TŠC) u Karakaju gde su i zatvoreni. Optuženi su znali da u TŠC-u ne postoje minimalni uslovi za boravak lica, a takođe im je bilo poznato da je nekoliko lica umrlo od gušenja usled nedostatka svežeg vazduha. Zbog negodovanja lokalnog stanovništva, zatvorenici su prebačeni u Dom kulture u Pilicu.

Prinudno raseljavanje stanovnika sela Kozluk i Skočić:

Prema navodima optužnice, Branko Grujić i Branko Popović, koristeći funkcije koje su obavljali u to vreme, usmeno su naredili, a potom silom izvršili preseljenje 1822 lica muslimanske veroispovesti iz sela Kozluk i Skočić u Republiku Mađarsku. Civili su pre ulaska u autobuse morali da potpišu saglasnost na unapred pripremljenom formularu da se dobrovoljno iseljavaju, da bi potom uz pomoć Crvenog krsta i Sekretarijata za izbeglice Republike Srbije bili prebačeni do Paličkog jezera, da bi posle nekoliko dana ušli u Mađarsku i druge evropske zemlje.

Zločini prema zatvorenim civilima muslimanske nacionalnosti iz zatvora Suda za prekršaje i „Novog izvora“:

U drugoj polovini maja 1992. godine, optuženi Popović je u pratnji dva muškarca, iz zatvora Suda za prekršaje izveo 10 zatvorenika i kamionom ih odveo na lokaciju Crni vrh gde je jednog od njih lišio života.

Nepreduzimanje mera zaštite nezakonito uzetih talaca:

U periodu od 29. maja 1992. pa do početka jula iste godine, u Domu kulture u Čelopeku je bilo zatvoreno 162 lica muslimanske nacionalnosti. Optuženi Popović je svesno propustio da izda naredbu kojom bi zaštitio život i telesni integritet talaca, iako je znao da pripadnici TO i paravojnih jedinica ulaze u Dom kulture i maltretiraju i ubijaju zatvorenike. Isti propust optuženi Popović je napravio i u pogledu zatvorenika u TŠC u Karakaju.

SUĐENJE

Početak suđenja: 29.12.2008.

Broj dana suđenja: 54

Broj ispitanih svedoka: 65

PRESUDA

Prvostepena presuda: 22.11.2010.

Fondacija Fond za humanitarno pravo

Odeljenje za ratne zločine Višeg suda u Beogradu je dana 22.11.2010. godine donelo presudu kojom je optužene Branka Grujića i Branka Popovića oglasilo krivima, te je Grujića osudilo na kaznu zatvora od šest (6) godina, a Popovića na kaznu zatvora od petnaest (15) godina. Oглаšeni su krivim za sledeće zločine:

Zločin prema stanovnicima sela Divič:

Prema nalazima sudskog veća, optuženi Popović je usmeno naredio pripadnicima TO Zvornik da iz kolone meštana sela Divič, koji su se nalazili na autobuskoj stanici u Zvorniku, izdvoje vojno sposobne muškarce. Tom prilikom su 174 muškarca izdvojeni i prebačeni u upravnu zgradu preduzeća „Novi izvor“, gde ih je ubrzo posetio optuženi Popović i zatražio od njih da izraze lojalnost srpskim vlastima. Dana 29.05.1992. optuženi su, uz pomoć zvorničke policije, prebacili preostala 162 lica u Dom kulture u Čelopeku gde su kao taoci držani sve do jula 1992. godine, kada je njih 116 bilo prebačeno u zatvor Suda za prekršaje u Zvorniku, a potom 15.7.1992. godine njih 83 bilo prebačeno u logor „Batković“ za razmenu.

Zločin prema stanovnicima sela Klisa, Đulići, Grbavci, Kučić Kule, Grebe, Šetići i dr:

Nakon postignutog dogovora o dobrovoljnom iseljenju meštana sela Klisa, Đulići, Grbavci, Kučić Kule, Grebe i Šetići u Sapnu, optuženi su odlučili da sporazum delimično ne ispoštuju, tako što su vojno sposobnom stanovništvu uskratili iseljenje uzevši ih za taoce. To su uradili na taj način što su 01.06.1992. godine naredili pripadnicima TO Zvornik da blokiraju selo Klisa, koji su silom razdvojili vojno sposobne muškarce od njihovih porodica, da bi njih oko 700 potom bilo prebačeno u Tehničko-školski centar u Karakaju gde nisu postojali minimalni uslovi za smeštaj ljudi, pa se nekoliko zatvorenika ugušilo usled nedostatka vazduha. Sledećih nekoliko dana zatvorenici su pljačkani, maltretirani i zlostavljani, da bi 5.6.1992. godine bili prebačeni u Dom kulture u Pilici.

Prinudno raseljavanje stanovnika sela Kozluk i Skočić:

Dana 26.06.1992. godine optuženi su u saradnji sa vlastim opštine Zvornik prisilno raselili muslimansko stanovništvo iz sela Kozluk, tako što su rano ujutru, po naredbi optuženog Popovića pripadnici TO zaposeli selo i naredili stanovništvu da se moraju iseliti ili će u suprotnom biti pobijeni. Potom su meštani Kozluka i Skočića bili primorani da uđu u autobuse kom prilikom su morali da potpišu saglasnost na unapred pripremljenim formularima da dobrovoljno napuštaju svoje mesto prebivališta. Konvoj autobusa je ispraćen do Loznice, gde je Crvenom krstu uručen dopis optuženog Popovića kojim je tražio prolazak meštana Kozluk i Skočić kroz Republiku Srbiju do granične zone sa Republikom Mađarskom. U dopisu je navedeno da se radi o dobrovoljnom iseljenju kao i da meštani ovih sela svu svoju imovinu ostavljaju opštini Zvornik. Crveni krst je potom uputio pismenu molbu Sekretarijatu za izbeglice da se civilima mogući tranzit do

Fondacija Fond za humanitarno pravo

Republike Mađarske pa su civili iz Kozluka i Skočića prebačeni do Palića, odakle su posle nekoliko dana ušli u Republiku Mađarsku.

Zločini prema zatvorenim civilima muslimanske nacionalnosti iz zatvora Suda za prekršaje i „Novog izvora“:

U drugoj polovini maja 1992. godine, optuženi Popović je u pratnji dva muškarca, iz zatvora Suda za prekršaje izveo 10 zatvorenika i kamionom ih odveo na lokaciju Crni vrh gde je jednog od njih lišio života.

Nepreduzimanje mera zaštite nezakonito uzetih talaca:

U periodu od 29.5. 1992. pa do početka jula iste godine, u Domu kulture u Čelopeku je bilo zatvoreno 162 lica muslimanske nacionalnosti. Optuženi Popović je svesno propustio da izda naredbu kojom bi zaštitio život i telesni integritet talaca, iako je znao da pripadnici TO i paravojnih jedinica ulaze u Dom kulture i maltretiraju i ubijaju zatvorenike. Isti propust optuženi Popović je napravio i u pogledu zatvorenika u TŠC u Karakaju.

Drugostepena presuda: 3.10.2011. Ova presuda je pravosnažna.

Odeljenje za ratne zločine Apelacionog suda u Beogradu je dana 3.10.2011. godine donelo presudu kojom je potvrđena prvostepena presuda Odeljenja za ratne zločine Višeg suda u Beogradu.